

[Svend Haugaard.]

det offentlige til at erhverve de nødvendige arealer. I langt, langt de fleste tilfælde vil sagen gå uden større vanskelighed. Jeg benægter ikke, at der kan tænkes helt ekstraordinære tilfælde — især hvor der er en tilstrækkelig velstående ejer, der samtidig er tilstrækkelig stædig — hvor der kan opstå en vanskelighed.

Vi kan efter de nuværende regler ekspropriere til veje og lignende formål, offentlige bygninger osv., og hvis man gennemfører det, vil det da i de fleste tilfælde være et temmelig kraftigt skub til ejeren. Efter den nuværende § 12 kan man også ekspropriere, når der foreligger byplaner, som ellers ikke kan udføres, og jeg er parat til en ret vid fortolkning af denne paragraf i dens nuværende form. Det radikale venstre er under ingen omstændighed principiel modstander af ekspropriation til boligformål, men vi eksproprierer ikke for ekspropriationens skyld. Vi mener, det er bedst, hvis man kan gøre det uden. Vi mener også, at jorden i reglen er billigst, når man kan slippe for ekspropriation. Men vi lægger på den anden side megen vægt på, at det er samfundshensynet, der er vigtigst.

Jeg synes, vi må sige, at vi er nået meget vidt med de jordlovsforslag, der nu nærmer sig deres endelige vedtagelse, og jeg vil meget nødig være med til at sinke denne vedtagelse eller endnu værre få lovgivningsarbejdet afbrudt. Jeg mener derfor, at det må være rigtigt nu at se på lovenes virkning. Jeg mener også, det kan være rimeligt at skele over til den anden side af Sundet og se på virkningerne af den svenske ekspropriationslov; hvis det så skulle vise sig påkrævet, er vi nødt til at tage sagen op igen, og så kan vi da i hvert tilfælde tales ved om tingene.

Der er her talt om en beslutning på det radikale landsmøde. Jeg vil gerne lige fremhæve, at der stod „om fornødent“. Vi mener netop, at vi, når disse love er vedtaget, vil se, om det bliver fornødent. Bliver det det, tager vi sagen op igen.

Det er ikke sjældent, man hører klager over offentlige myndigheders sendrægtige sagsbehandling. Nu vil jeg skynde mig at indskyde, at jeg ikke mener, det så nær altid er de offentlige kontorers skyld. Det kan også skyldes lokale landinspektører, det kan skyldes lokale kommunale råd, og det

kan være klageren selv, som glemmer at give de nødvendige oplysninger. Men vi har naturligvis også eksempler på, at de offentlige kontorer arbejder for langsomt. Jeg kunne derfor have ønsket, at vi fik en tidsfrist for sådanne sagsbehandlinger, og jeg har fremført det i udvalget. Jeg erkender, at det er meget svært at give en fast tidsfrist i alle tilfælde, fordi sagerne er så forskellige. Sætter man f. eks. en 3 måneders frist ind, kan dette være urimelig meget i lette, små sager, og det kan på den anden side være for lidt i andre og vanskeligere sager. Jeg mener dog stadig, at det ville være rigtigt, at man efter en vis, rimelig frist i hvert tilfælde meddelte de pågældende interesserede i sagen, hvad årsagen var til, at sagen trak ud. Men jeg er foreløbig tilfreds med det, som det enige udvalg nu er nået frem til, nemlig at henstille til ministeren, at spørgsmålet om tidsfrister for sagsbehandling tages op af justitsministeriets udvalg for forvaltningsafgørelser.

Jeg er også tilfreds med den smidighed, ministeren i betænkningen går med til over for landzonerne, ikke blot hvor det drejer sig om industrier med råstoffer, som findes i et lokalt område, såsom ler til teglværker og materialer til cementfabrikker, men også hvor der må tages hensyn til gener for byområder i form af røg, støj og generende luft, gift o. lign. Jeg vil gerne understrege, at der også derudover må vises en passende smidighed.

Jeg mener, vi er nået ret vidt med disse lovforslag, de skal jo ses i en stor sammenhæng. Jeg må afvise den kritik, der blev fremført fra hr. Kaj Andresens side. Jeg mener ikke, at der har været tale om en usaglig behandling i udvalget, som kan give baggrund for kritik. Det er ikke usagligt, fordi man ikke er enig. Jeg har meget svært ved at tro, at socialdemokratiet vil trække sig fornærmet tilbage og ikke være med til at gennemføre disse lovforslag, der, selv om de langt fra er fuldkomne — og jeg mener slet ikke, vi er færdig med dette her, det er vel nærmest kun en begyndelse — i hvert tilfælde for mig at se er et udtryk for et meget stort fremskridt i forhold til det bestående.

Gert Petersen: Det er blevet sagt, at jordlovsforslagene udgør en helhed; det er alle